

**„Projekt Mlekastično! Izberem domače“ kot pristop k
razvijanju trajnostnih vrednot pri otrocih v
predšolskem obdobju**

Barbara Čop, Vrtec Jesenice

Kostanjevica na Krki, 30. 5. 2026

IZHODIŠČE IN CILJI

- Načrtno raziskovanje »mlečne poti« kot pedagoškega izhodišča za razvijanje trajnostnih vrednot v predšolskem obdobju.
- Dejavnosti in aktivnosti so zajemale različna kurikularna področja in bile izvedene v skladu s cilji kurikuluma in trajnostnega razvoja:
- spodbujanje zdravega življenjskega sloga (SDG 3),
- razumevanje pomena lokalno pridelane hrane, skrbi za živali in odgovornega ravnanja z naravnimi viri (SDG 15),
- ozaveščanje o poti hrane, lokalni samooskrbi, embalaži in odgovornem potrošništvu (SDG 12),
- razumevanje vpliva prehranskih izbir in transporta na okolje (SDG 13),
- razvijanje trajnostne pismenosti in vrednot (SDG 4).

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Vpogled v predznanje otrok; izhodišče za načrtovanje ter pripravo izvedbenega načrta za celotno šolsko leto.
- Asociacije otrok ob besedi mleko/kmetija.
- Nepopolne in napačne predstave.
- Načela izkustvenega učenja; celostni pristop k zgodnjemu učenju.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Doživljajske aktivnosti: »kravji bal«; spoznavanje tradicije (pastir, majerca), prikaz in učenje molže (kangla, žehtar, šalca), ogled pašnikov.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Neposredne izkušnje: obisk lokalne kmetije; pašna/hlevska živinoreja/skrb za živali/povezanost/soodvisnost.
- „Mleko nam da krava, zato mora biti kmet do nje prijazen.“ in „Če krava nima dovolj hrane ne more dat dovolj mleka.“

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Ustvarjalne dejavnosti: fotokotiček pri Liski in simbolna igra.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Jezikovne dejavnosti: izdelava skupnega avtorskega slikopisa „Pesem o kravi“.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Tradicionalen slovenski zajtrk.
- Teden slovenske hrane.
- Slogan „Moja izbira je slovenska hrana“.
- Lokalna samooskrba - pomen.
- Mleko in mlečni izdelki v prehranski piramidi.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Kdo še daje mleko?
- Kdo še pije mleko?
- Spoznavanje rejca drobnice, koz in ovac.
- Sobivanje in soodvisnost.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Raziskovalne aktivnosti: obisk trgovine/mlečni izdelki/prepoznavanje znaka »Izbrana kakovost Slovenija«.
- Zbiranje embalaže - odgovorno potrošništvo – transport - okolje.
- „To mleko je domače, zato je najboljše“.

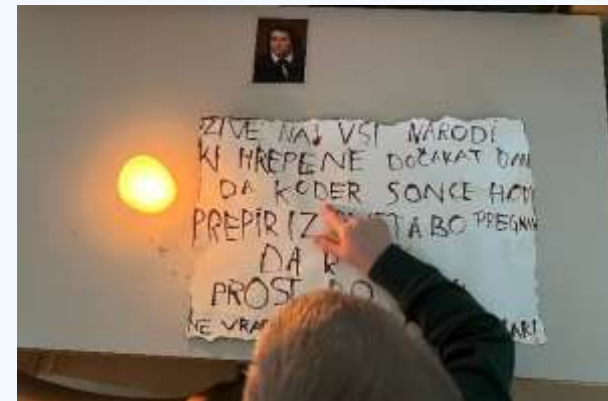
PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Kulinarične dejavnosti.
- Zbiranje in preizkušanje mlečnih receptov.
- Tradicija; mleko in mlečni izdelki že stoletja življenjsko najpomembnejše živilo ob trdem delu in vseh pomembnih praznikih.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Umetniško ustvarjanje – nevidno črnilo.
- Mlečna poezija.

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Ogled poučnih video vsebin.
- Pastirske igre.
- Gibalni izzivi in spretnosti na nivoju enote: («mlekastični» poligon in lov na mlečni zaklad).

PROJEKTNE DEJAVNOSTI, starost otrok (4 – 6 let)

- Skupna izdelava avtorske didaktične igre „Od kmetije do kozarca“.

ZAKLJUČEK, KI TO NI...

- Sistematično dokumentiranje dejavnosti z uporabo različnih medijev (otroške risbe, fotografije, slikopisi, zapisi izjav otrok,...).
- Spodbudno učno okolje in aktivna participacija otrok.
- Sprotna refleksija učnega procesa - spremljanje napredka otrok.
- Otroci so: spreminjali začetne predstave, nadgrajevali svoje znanje, ter razvijali poglobljeno razumevanje in spoštovanje do povezav med človekom, živalmi, naravo in prehranskimi sistemi.
- Zgodnje vključevanje vsebin trajnostnega razvoja v predšolskem obdobju ima pomemben vpliv na oblikovanje otrokovih stališč, navad in trajnostnih vrednot.

KRAVJI BAL

VIRI IN LITERATURA

- Antič, S., Bah Berglez, E., Baloh, B., Baznik Dvojmoč, P., Berčnik, S., Bezenšek, A., Birsa, E., Borota, B., Božič, A., Brodarič, M., Cerar, L., Cotič Pajntar, J., Čotar Konrad, S., Devjak, T., Drljić, K., Epih, R., Fekonja, U., Furlan, P., Geršak, V., ... Zore, N. (2025). *Kurikulum za vrtce*. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- United Nations. (n.d.). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*. [2030 Agenda for Sustainable Development](#)
- Fajdiga Turk, V., Gregorič, M., in Kostanjevec, S. (ur.). (2025). *Belo, okusno, hranljivo: Priročnik o mleku in mlečnih izdelkih*. Nacionalni inštitut za javno zdravje.

